

CRNA GORA

**JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa
smetnjama i teškoćama u razvoju-Podgorica**

IZVJEŠTAJ O RADU

**Javne ustanove Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i
teškoćama u razvoju – Podgorica
za 2020. godinu**

Podgorica, januar 2021. godine

UVOD

Osnov za podnošenje godišnjeg Izvještaja o radu sadržan je u članu 101 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti ("Sl. list RCG", br. 27/13, 01/15, 42/15 i 47/15,66/16, 01/17, 31/17, 42/17, 50/17), kojim je propisana dužnost javnih ustanova da podnose izvještaj o svom radu za prethodnu godinu.

Izvještaj je rađen u skladu sa Uputstvom o izradi godišnjeg programa rada i izvještaja o radu i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave, koji je donio Gradonačelnik Glavnog grada.

Cilj podnošenja Izvještaja je informisanje Skupštine Glavnog grada o:

- ✓ realizovanim programskim aktivnostima,
- ✓ radu Upravnog odbora,
- ✓ ostvarivanju odnosa i saradnje,
- ✓ organizaciji i kadrovskoj osposobljenosti Javne ustanove,
- ✓ podacima o poslovnom prostoru i opremi,
- ✓ stepenu iskorišćenosti finansijskih sredstava i
- ✓ trenutnom stanju i predlogu mjera.

I REALIZOVANE PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Izvršajna godina donijela je svojevrzne nove izazove u radu sa korisnicima te je imperativ za sve nas podrazumijevao fleksibilnost, inovaciju pa i diverzitet metoda rada, pri čemu se održavao kontinuitet u podsticanju razvoja i korišćenju očuvanih potencijala uz razvijanje vještina važnih za ličnu samostalnost i uključivanje u svakodnevni društveni život korisnika.

Osim tradicionalno kvalitetnih i zanimljivih radno-okupacionih, kreativnih i muzičkih radionica, neophodno je bilo uvođenje novih oblika grupnog i individualnog rada, a posebno u oblasti psiho-motorne reedukacije, fizioterapije, kao i potpomognute komunikacije i upotrebe asistivne tehnologije u edukativne i zabavne svrhe.

Rad sa korisnicima u prethodnoj godini se sprovodio kroz:

- dnevni boravak (redovni cjelodnevni, povremeni cjelodnevni, poludnevni)
- individualni i grupni rad sa djecom i omladinom na osnovu individualnog programa rada,
- fizičke aktivnosti i fizikalne terapije,
- uslugu prevoza korisnika,
- ishranu (dva obroka i užina),
- njegu i održavanje lične higijene,
- saradnju sa roditeljima, a posebno tokom organizovanja rada na daljinu,
- dodatna stručna pomoć djeci sa smetnjama u razvoju koja pohađaju vaspitno-obrazovne ustanove,
- rekreativne i dodatne aktivnosti i usluge u skladu sa Statutom i zakonom.

Tokom 2020. godine JU Dnevni centar je imao 19 korisnika uzrasta od 8 do 27 godina. Kao što je bilo i predviđeno Planom i programom rada za 2020. godinu, rad u JU Dnevni centar bio je organizovan u tri grupe korisnika koje su organizovane na osnovu uzrasta, interesovanja i afiniteta korisnika. Time je obezbijeđeno optimalno okruženje i pogodna atmosfera za svakog korisnika kako bi se osnažila njihova motivacija i radna angažovanost.

U izvršajnoj godini za svakog korisnika urađene su evaluacije individualnih planova rada i dodatne stručne procjene, između ostalog i procjene za primjenu asistivne tehnologije za svakog korisnika. Takođe, posebna pažnja se posvetila uključivanju roditelja u ukupan proces procjene i planiranja usluge, a sprovedeno je i redovno godišnje anketiranje roditelja kao dio godišnje evaluacije rada JU Dnevni centar.

Individualni planovi rada sa korisnikom rađeni su u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga

podrške za život u zajednici koje je donijelo Ministarstva rada i socijalnog staranja Vlade Crne Gore.

Za svakog korisnika određuju se oblasti rada, konkretne aktivnosti i očekivani rezultati koji se teže postići u oblastima koje su određene kao prioritetne. Specifična kombinacija oblasti rada i aktivnosti zavisi od snaga i potreba korisnika i usklađena je sa pokazateljima prethodne stručne procjene. Rezultati utvrđeni individualnim planom rada sa korisnicima se postižu kroz grupni rad, individualne tretmane, saradnju sa nadležnim ustanovama kao i kroz rekreativne aktivnosti.

Dnevne aktivnosti su određene unaprijed predviđenim godišnjim, mjesečnim i nedeljnim planom rada kao i ritmom dana za konkretnog korisnika odnosno grupu, a obuhvataju grupni rad u okviru grupa, individualizovani rad sa korisnicima u okviru grupa i individualni rad sa korisnicima na osnovu Individualnog plana rada sa korisnikom. Sve aktivnosti u koje su uključeni korisnici, sistematizovane su i osmišljene planski kako bi se ostvarili očekivani rezultati.

Grupni rad se sprovodio sa korisnicima u formi radionica, interaktivnih priča i učenja kroz igru, zavisno od afiniteta i uzrasta korisnika i to iz niza oblasti kao što su: briga o sebi, poznavanje uže i šire sredine, socijalizacija, likovno i muzičko vaspitanje, razvoj govora i jezika, fizičko vaspitanje, relaksacija i rekreacija. Neke od najčešćih oblasti grupnog rada su aktivnosti usmjerene na razvoj vještina lične samostalnosti, pa su tako korisnici tokom prethodne godine usvajali vještine koje se odnose na samostalnost u ishrani, oblačenju, obuvanju, upotrebi toaleta i razvijanje higijenskih i drugih navika. Kroz svakodnevne fiskulturne aktivnosti održavano je opšte tjelesno stanje i zdravlje korisnika pri čemu su ostvareni uslovi za održavanje i unaprijeđivanje sposobnosti grube motorike. U toku grupnog rada uz asistenciju defektologa i vaspitača korisnici su usvajali pravila ponašanja i komunikacijske vještine u grupi. Realizovane su i likovne, muzičke i rekreativne aktivnosti (igre u prirodi u skladu sa godišnjim dobom, društvene igre, organizovane šetnje radi upoznavanja okoline, slušanje muzike i gledanje TV-a). Korisnici su u okviru radno-okupacionih aktivnosti realizovali set tematskih radionica sa ciljem obilježavanja značajnih datuma. Takođe su realizovane i različite radno-okupacione aktivnosti: izrada čestitki, izrada ukrasnih predmeta, pravljenje prazničnih ukrasa, primjena dekupaž tehnike na drvo i na platno, modeliranje glinom i gipsom, rad na kompjuteru, a kad su klimatske prilike odgovarajuće korisnici su uključeni u aktivnostima uređenja dvorišta. Realizovane su i kulinarske radionice, korisnici su učili da samostalno pripremaju tople napitke, jednostavna jela i dr. Aktivnosti koje su realizovane zasnivaju se na potrebama korisnika, njihovim interesovanjima i sposobnostima, a usmjerene su na kreiranju uslova koje djeci i mladim sa smetnjama u razvoju omogućavaju stručnu pomoć i podršku, podsticajno okruženje za razvoj i održavanje potencijala, kvalitetno i osmišljeno provođenje vremena i raznolikost programskih sadržaja.

Poseban izazov za organizaciju rada predstavljala je pojava prvih slučajeva zaraženih novim COVID-19 virusom u Crnoj Gori što je rezultiralo privremenom obustavom rada dana 16.03.2020.godine.

Privremena obustava redovnog rada u prostorijama JU Dnevnog centra iziskivala je punu saradnju sa roditeljima i primjenu metoda rada koji mogu biti izvodljivi u kućnim uslovima. Tokom 2020.godine veliki broj aktivnosti realizovan je pod izmijenjenim okolnostima.

Za početak formirana je Viber zajednica kao način razmjene iskustava i pružanja podrške roditeljima i objavom opštih smjernica i edukativnih materijala koji mogu biti od pomoći za rad u kućnim uslovima. Tokom aprila mjeseca stručni radnici i saradnici otpočeli su redovnu izradu prilagođenih edukativno informativnih materijala za svakog korisnika. Materijali su na nedeljnom nivou dostavljani roditeljima putem Viber zajednice, e-maila, društvenih mreža, a na sajtu JU Dnevni centar su redovno objavljivane opšte preporuke za roditelje i korisnike, socijalne priče, kao i zanimljivi edukativni materijali iz oblasti specijalne edukacije koji mogu biti od koristi roditeljima tokom samoizolacije za organizovanje aktivnosti sa djecom od kuće.

Posebno značajna u ovom periodu bila je solidarnost i saradnja Dnevnih centara Crne Gore i njihovih stručnih radnika, usled čega je došlo do izražaja realizacijom aktivnosti i dijeljenjem edukativnog materijala koji su pripremali i realizovali stručni radnici širom Crne Gore i to u vidu teksta, slika, videa kao i neposrednog rada preko web kamere putem ICT platforme za podršku u pružanju usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite koju su omogućili i realizovali JU Centar za dnevni boravak Pljevlja i NVU „Zračak nade“.

Posle neočekivano dugog perioda samoizolacije, od juna se ponovno uspostavlja neposredni rad sa korisnicima u prostorijama ustanove u skladu sa novim adaptiranim mjerama zaštite od širenja zaraznih bolesti. Za korisnike koji nisu pohađali JU Dnevni centar zbog bojazni od potencijalne transmisije COVID-19 obezbijeđeno je kontinuirano pružanje podrške roditeljima putem savjetovanja i posjeta defektologa porodici. U radu sa korisnicima bili su uključeni stručnjaci različitog profila, a aktivnosti su se realizovale kroz grupni rad /rad u manjim grupama i individualni oblik rada. Zbog navedene situacije akcenat je bio na individualnom radu (rad u kabinetu za asistivnu tehnologiju, defektološki tretmani, individualni tretmani senzorne integracije i tretmani psihomotorne reedukacije).

Primjenom posebnih mjera zaštite i u izmijenjenom ruhu, rad je u JU Dnevni centar nastavljen do kraja izvještajne godine.

Uređene zelene površine oko objekta su tokom prethodnog perioda korišćene u skladu sa klimatskim prilikama za učestaliji boravak korisnika na otvorenom prostoru i svježem vazduhu. Pored tretmana koji se obavljaju u zatvorenim prostorijama procijenili smo da

je poželjno da se što više aktivnosti organizuje u dvorištu kako bi boravak na svježem vazduhu i zelenim površinama mogao da djeluje stimulatивно na korisnike.

U cilju socijalizacije korisnika organizovane su rođendanske žurke i tom prilikom svi su dobijali rođendanske poklone.

U prednovogodišnjem periodu korisnici su dobili novogodišnje paketiće od sljedećih organizacija:

- Roaming networks d.o.o.;
- Sekretarijat za socijalno staranje;
- Deponija d.o.o.;
- Dječji savez;
- Bošnjačka stranka;
- Meditas.

Centar za prava djeteta Crne Gore, na inicijativu djece koja su korisnici različitih programa u Centru, pobrinuo se za ukrašavanje dvorišnog dijela JU Dnevni centar doniravši novogodišnje ukrase i rasvjetu.

Osim usluge dnevnog boravka za korisnike se svakodnevno obezbijavaju dva obroka (doručak i ručak) i užina. Obroci se dopremaju iz JPU "Đina Vrbica". Tokom obroka njegovateljica i ostali zaposleni sa korisnicima svakodnevno rade na unaprijeđenju vještina samostalnosti u ishrani.

U okviru podrške u razvoju vještina samozaštite i pomoći, njegovateljica, medicinski tehničar i ostali zaposleni su sa korisnicima radili na usvajanju vještina održavanja lične higijene (pranje ruku prije i nakon obroka, pranje zuba, samostalnost u upotrebi toaleta i dr.).

Tokom izvještajne godine održano je preko 30 pojedinačnih sastanaka sa roditeljima i pružena im je mogućnost konsultacija. Roditelji su redovno i blagovremeno informisani o svim promjenama u razvoju vještina, ponašanju, ili zdravstvenom stanju koje bi članovi stručnog tima uočili kod korisnika.

U prethodnoj godini svim zaposlenim je omogućeno stručno usavršavanje i razvijanje profesionalnih kompetencija, kao i podizanje nivoa kvaliteta neposrednog rada sa ciljem ostvarivanja njihovih psihofizičkih potencijala i zadovoljavanja sazajnih, emocionalnih, motoričkih i socijalnih potreba i to učešćem na:

- „ Dani defektologa 2020“ u Beogradu;
- Treningu na opšte teme iz oblasti ljudskih prava djece s invaliditetom i osoba s invaliditetom u organizaciji UMHCG.
- Obuci pod nazivom „Osposobljavanje korisnika za korišćenje asistivne tehnologije“ koji je dio je projekta „Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije“.

- Obuka za izradu stručnih uputstava kao važnih djelova procedura za postupanje u radu sa korisnicima JU Dnevnog centra u realizaciji predstavnika HO "Dečje srce" iz Beograda.

II RAD UPRAVNOG ODBORA

U izvještajnoj godini JU Dnevni centar održao je sedam sjednica Upravnog odbora. U okviru svoje nadležnosti, u skladu sa Statutom JU Dnevni centar Upravni odbor je:

1. Na prvoj sjednici održanoj 17.01.2019.godine Upravni odbor donio Odluku o usvajanju izvještaja o radu JU Dnevni centar za 2019.godinu,
2. Na drugoj sjednici održanoj 18.02.2020.godine Upravni odbor donio je Odluku o izboru direktora JU Dnevni centar,
3. Na trećoj sjednici održanoj 16.03.2020.godine Upravni odbor donijeo je Odluku o privremenom prekidu pružanja usluge dnevnog boravka u skladu sa preporukom Ministarstva rada i socijalnog staranja.
4. Na četvrtoj, petoj i šestoj sjednici koje su održane 15.06.2020.godine, 09.jula 2020.godine i 23.09.2020.godine Upravni odbor je donio Odluke o nastavku rada i pružanju usluga u JU Dnevni centar i Odluke o Mjerama za organizaciju rada u trenutnim epidemiološkim okolnostima covid-19, a sve u skladu sa smjernicama Instituta za javno zdravlje Crne Gore.
5. Na sedmoj sjednici održanoj 01.12.2020.godine Upravni odbor je donio Odluku o usvajanju Programa rada JU Dnevni centar za 2021. godinu. Pored navedenog u okviru sjednica razgovarano je i o tekućim pitanjima kao i problemima u obavljanju poslova koji se odnose na samu organizaciju i način rada ustanove.

III OSTVARIVANJE ODNOSA I SARADNJE

Tokom 2020. godine nastavljena je profesionalna i kvalitetna saradnja sa drugim dnevnim centrima u Crnoj Gori, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu, JU Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi, lokalnom samoupravom, Sekretarijatom za socijalno staranje Glavnog grada Podgorica, JU za brigu o djeci "Dječji savez", JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica, JU Resursni centar za djecu i mlade "Podgorica" – Podgorica, JU Resursni centar za obrazovanje i osposobljavanje "1.jun" u Podgorici, nevladinim organizacijama kao i sa svim drugim relevantnim institucijama, organizacijama i subjektima koje su od značaja za mogućnost postizanja naprednijeg rada, a sve u cilju zadovoljavanja potreba korisnika i ostvarivanja njihovih prava kroz domen jačanja njihove integracije.

Studenti Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore imali su mogućnosti da i 2020.godine odrađuju studentsku praksu u našoj ustanovi.

Kroz edukaciju stručnog kadra za rad nastavljena je i ojačana saradnja sa Humanitarnom organizacijom "Dečje srce" iz Beograda, Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu Crne Gore.

JU Dnevni centar je tokom godine bila otvorena za saradnju za sve subjekte i organizacije koje su prepoznale značaj našeg rada i kroz različite donacije doprinijeli unaprijeđenju rada i efikasnijoj zaštiti djece i omladine sa smetnjama i teškoćama u razvoju i to:

- Sindikalna organizacija organa lokalne uprave Glavnog grada –Podgorica 1.250,00 eura,
- Kancelarija za mlade Glavnog grada donirala tablet i lazy bag-ove,
- UNICEF – dva tableta,
- FARMONT- beskontaktno digitalne toplomjere i sredstva za dezinfekciju,
- Danlab-sredstva za dezinfekciju prostora i radnih površina.

Rad, kao i sve aktivnosti JU Dnevni centar transparentno su prezentovane javnosti, kako bi se doprinijelo poboljšanju socijalne uključenosti korisnika, a u cilju boljeg informisanja o organizaciji i radu, a informacije dostupne na veb sajtu se redovno ažuriraju sa najnovijim aktivnostima i dešavanjima u JU Dnevni centar.

IV ORGANIZACIJA I KADROVSKA OSPOSOBLJENOST

U izvještajnom periodu u realizaciji aktivnosti JU Dnevni centar angažovan je kadar predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

redni broj	zvanje – radno mjesto	kvalifikacija	broj izvršilaca
1.	direktor	VSS	1
2.	sekretar	VSS	1
3.	defektolog	VSS	1
4.	vaspitač	VSS	1
5.	radni terapeut	VSS	1
6.	fizioterapeut	VSS	1

7.	medicinska sestra/tehničar	SSS	1
8.	njegovateljica/servirka	SSS	1
9.	higijeničarka/spremačica	SSS	1
10.	vozač - asistent	SSS	1

Broj i struktura zaposlenih zavisi od broja korisnika i potreba JU Dnevni centar shodno standardima koji važe za ovu oblast.

U okviru realizacije Programa Javnog rada, koji je podržao Zavod za zapošljavanje Crne Gore u JU Dnevni centar angažovano je troje lica u cilju što boljeg i kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima.

U odnosu na aktuelne potrebe korisnika JU Dnevni centar je obezbeđivao i dodatne vidove stručne podrške, angažovanjem stručnjaka određenih profila (fizijatra i dječjeg i adolescentnog psihijatra).

V PODACI O POSLOVNOM PROSTORU I OPREMI

JU Dnevni centar nalazi se u naseljenom dijelu grada na Starom aerodromu na kat. parceli br. 2090/178 KO Podgorica III. Ukupna površina objekta iznosi 432,54 m². Objekat ima prizemlje i dva sprata i uz sve savremene standarde prilagođen je i opremljen tako da odgovara specifičnim potrebama i sposobnostima korisnika u skladu sa svrhom usluge.

Prostorije koje se nalaze u prizemlju objekta su: kuhinja sa trpezarijom, prostorija za roditelje, soba za individualni rad i dva kupatila. Na prvom spratu se nalaze: sala za edukativni rad, dnevni boravak, sala za fizioterapiju, prostorije psihologa i defektologa i dva kupatila, dok su na drugom spratu prostorije za direktora i pravnika, dnevni boravak, sala za radnu okupaciju, kuhinja, soba za senzornu integraciju, kabinet za asistivnu tehnologiju i kupatilo. Ustanova ima lift koji omogućava nesmetano kretanje korisnika do prostorija za rad.

Za rad sa svakom grupom korisnika postoji didaktička oprema i materijali za aktivnosti u skladu sa uzrastom i potrebama korisnika. Rezultati postignuti korišćenjem opreme ogledaju se ne samo u pružanju podrške za unapređenje znanja i vještina, već i u stvaranju navika za samostalan rad.

VI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU

Osnovni prihodi JU Dnevni centar za 2020. godinu, činila su sredstva izdvojena iz budžeta Glavnog grada. Svi prihodi usmjeravaju se na žiro račun trezora Glavnog grada, s obzirom da Budžet Glavnog grada u svom radu koristi trezorsko poslovanje.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja obezbijedilo je troškove za smještaj korisnika za 2020. godinu u iznosu 10.350,00 eura.

Rashodi JU Dnevni centar za 2020. godinu

	Plan budžeta (€)	Ostvareni budžet (€)	Izvršenje (%)
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	121.500,00	107.551,76	88,52%
Ostala lična primanja	10.100,00	9.601,22	95,06%
Rashodi za materijal	8.900,00	6.329,92	71,12%
Rashodi za usluge	8.300,00	3.211,01	38,68%
Rashodi za tekuće održavanje	1.000,00	0,00	0,00%
Ostali izdaci	5.500,00	4.731,52	86,02%
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	4.800,00	2.427,75	50,57%
UKUPNO	160.100,00	133.853,18	83,60%

Sredstva za bruto zarade zaposlenih i doprinosi na teret poslodavca za 2020. godinu, planirana su u iznosu od 121.500,00 eura. U izvještajnom periodu, za te svrhe utrošeno je 107.551,76 eura, što je 88,52% planiranog budžeta.

Za 2020. godinu, sredstva za ostala lična primanja planirana su u iznosu od 10.100,00 eura. U ove svrhe, tokom 2020. godine, utrošeno je 9.601,22 eura, to jest 95,06 % planiranog budžeta.

Rashodi za materijal planirani su u iznosu od 8.900,00 eura. U izvještajnom periodu, u ove svrhe utrošeno je 6.329,92 eura, odnosno 71,12 % planiranog budžeta.

Rashodi za usluge planirani su u iznosu od 8.300,00 eura. U izvještajnom periodu je, u te svrhe, utrošeno 3.211,01 eura, odnosno 38,68%.

Rashodi za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 1.000,00 eura. U izvještajnom periodu je, u te svrhe, utrošeno 0 eura.

Sredstva za ostale izdatke planirana su u iznosu od 5.500,00 eura. U izvještajnom periodu, u ove svrhe utrošeno je 4.731,52 eura, odnosno 86.02%.

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru planirana su u iznosu od 4.800,00 eura. U izvještajnom periodu, u ove svrhe utrošeno je 2.427,75 eura, odnosno 50,57 % planiranog budžeta.

VII OCJENA STANJA SA PREDLOGOM MJERA

Tokom 2020.godine pandemija je bila izazov za prilagođavanje na novi, potpuno drugačiji pristup radu. U ovom periodu smo bili oslonjeni na informacionu i komunikacionu tehnologiju kako bi se mogao organizovati rad na daljinu preko kamera, društvenih mreža, raznih online platformi, pa su pristup računaru, sposobnost izražavanja i prenošenja informacija postali neophodnost današnjice za naše korisnike i njihove roditelje.

Akcentat rada sa korisnicima je bio na individualnom radu/tretmanu i radu u manjim grupama poštujući epidemiološke mjere.

JU Dnevni centar nastavlja sa redovnom realizacijom aktivnosti predviđenih godišnjim programom rada, kao i evaluacijom postignutih rezultata.

Organizovanjem obuka i stručnih posjeta za osoblje, stavljen je akcentat na jačanje profesionalnih kapaciteta svih zaposlenih.

Postojeći kadrovski potencijal u skladu je sa Pravilnikom o bližim uslovima i standardima za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

